

Závěrečná správa k Open Repositories 2014, Helsinki, Fínsko

Ivan Masár

9. - 13.7.2014

Open Repositories je prestížna medzinárodná konferencia o inštitucionálnych repozitároch a Open Access, tradične sprevádzaná stretnutiami používateľských skupín DSpace, Fedora a Eprints a prvýkrát sprevádzaná samostatnou časťou venovanou platforme Invenio. Tento rok sa konal 9. ročník tejto konferencie v Helsinkách vo Fínsku, kde ju spoločne hostovali knižnice University of Helsinki: Helsinki University Library a National Library of Finland. Nosná téma konferencie bola nazvaná „Towards Repository Ecosystems“.

Oficiálny web konferencie s programom je

<http://or2014.helsinki.fi/>

Prezentácie z konferencie sa nachádzajú v repozitári Doria:

<http://www.doria.fi/handle/10024/97524>

Videozáznam jednotlivých vystúpení je archivovaný na:

http://or2014.helsinki.fi/?page_id=985

Fotografie od účastníkov konferencie sú dostupné na:

<https://www.flickr.com/photos/125975523@N07/collections/72157645505653904/>

DSpace User Group Meeting (OR14 Pre-Conference)

https://www.conftool.com/or2014/index.php?page=browseSessions&form_session=81

Konferenciu tradične odštartovalo stretnutie vývojárov a komunity DSpace. Tento rok sa diskutovalo najmä o novinkách vo vedení projektu (governance model), plánoch do blízkej budúcnosti (DSpace 5) a dlhodobějších plánoch na ďalších 3-5 rokov. Tiež sa predstavili niektorí noví členovia komunity a diskutovalo sa o možnostiach spolupráce na vývoji nových vlastností DSpace.

Hlavná časť konferencie

<https://connectpro.helsinki.fi/p8jbggv7199/>

Konferenciu oficiálne otvoril keynote od výskumníčky v oblasti fyziológie Erin McKiernan. Poskytla zaujímavý pohľad na aktuálnu situáciu v oblasti výskumu a vedeckého publikovania z hľadiska mladého, začínajúceho vedeckého pracovníka a výzvy, prekážky a nevýhody, ktoré preňho tradičný model publikovania predstavuje. Zamyslela sa nad tým, ako môže výskum najlepšie prospievať širokej verejnosti a ďalej v oblasti vzdelávania. Formulovala niekoľko základných etických princípov, ktorých sa snaží pri svojej práci a publikovaní držať. Ako riešenie navrhla publikovanie v režime Open Access a zhrnula všetky výhody a nevýhody, ktoré pre ňu z toho vyplývajú.

Konferenciu tradične sprevádzali prezentácie plagátov v rámci Minute Madness nasledované samotnou recepciou s plagátmi; developer challenge, v rámci ktorej účastníci konferencie vytvorili malé tímy a vyvinuli proof of concept užitočných riešení zaujímavých problémov z oblasti repozitárov a nechýbala ani večera, ktorá poskytla možnosť konverzácie s ostatnými účastníkmi

konferencie.

Bibliographic import from Scopus and WoS

<http://www.doria.fi/handle/10024/97747>

V mojom príspevku som popisoval postup, akým priebežne importujeme záznamy našich autorov na základe sledovania prírastkov v databázach Scopus a Web of Science do repozitára DSpace. Tiež som podrobne popisoval dôvod, prečo sme si nakoniec zvolili tento workflow, spomínal som problémy, s ktorými sme sa stretli a súvisiace aktivity, ktoré pri spracovávaní výsledkov výskumu vykonávame.

Tento príspevok sa do veľkej miery zhoduje s príspevkom, ktorý som predniesol na konferencii AKVŠ Otvorené repozitáre 2014.

Sustainable linguistic repository built on DSpace

<http://www.doria.fi/handle/10024/97724>

V tejto prednáške Jozef Mišutka predstavil repozitár LINDAT/CLARIN, ktorý beží na systéme DSpace s rozsiahlymi úpravami. Úprav je veľké množstvo – medzi najzaujímavejšie patria úpravy v ovládacom paneli s množstvom nových kariet vrátane monitorovania, od základu napísaná téma vzhľadu pre XMLUI založená na Bootstrap, komplexne spracované prihlasovanie prostredníctvom Shibbolethu, replikácia, úpravy v submission forms, hromadné opravy hodnôt metadát, identifikátory PID a úpravy v systéme handle a ďalšie. V mene vývojárskeho tímu poskytol tieto vylepšenia na začlenenie do DSpace a navrhol pomoc za podmienky, že iniciatíva v preberaní týchto vlastností bude vychádzať zo strany vývojárov DSpace.

DSpace REST API: an Interface for Reusing DSpace Content, and Practical Applications

<http://www.doria.fi/handle/10024/97662>

V tejto prednáške Peter Dietz zrekapituloval rozhranie REST API oficiálne vydané v DSpace 4.0, ktorého je hlavným autorom. Toto rozhranie poskytuje možnosť prístupu k dátam len na čítanie. Na tejto verzii REST API stavia aj vylepšenie o chýbajúce funkcie zápisu, tzv. CRUD, ktoré vyvinuli vývojári z ČVUT. Na tejto konferencii sa počas stretnutia vývojárov dohodlo zaradenie týchto veľmi žiadaných funkcií do ďalšej verzie DSpace – 5.0.

Mirage 2: A responsive user interface for DSpace

<http://www.doria.fi/handle/10024/97706>

Bram Luyten z @mire predstavil novú tému vzhľadu pre XMLUI, vychádzajúcu z konceptu tzv. responzívneho dizajnu založenú na platforme Bootstrap, vďaka ktorej zohľadňuje rôzne zariadenia, z ktorých sa v súčasnej dobe pristupuje k repozitárom – PC, tablety a mobilné telefóny – a ich špecifiká ako veľkosť obrazovky a vstupné zariadenie. Táto téma vzhľadu bude dostupná v DSpace 5, ale bude sa dať bez problémov použiť aj spolu s DSpace 4 a 3. Hlavným lákadlom je jednoduché prispôbenie na základnej úrovni, t.j. schéma farieb a logo.

ORCID for DSpace

<http://www.doria.fi/handle/10024/97707>

Táto prednáška predstavila aktuálny vývoj v oblasti integrácie identifikátorov ORCID do DSpace. Zaujímavý je tzv. autoritný index, ktorý umožní implementáciu viacerých identifikátorov t.j. nielen ORCID. Funkcionalita by mala byť opäť pripravená na zaradenie do DSpace 5.

DSpace CRIS

<http://www.doria.fi/handle/10024/97722>

Niekoľko prednášok o DSpace-CRIS, informačnom systéme na správu výskumu založenom na DSpace, prezentoval priamo jeho vývojový tím talianskej organizácie CINECA. Predstavili novinky vo vývoji, dátový model a ako je možné ho využiť v rámci DSpace, používateľské rozhranie a štandard CERIF, na ktorého vývoji spolupracujú. Tento projekt rozširuje model publikácií a autorov dostupný v DSpace o ďalšie entity potrebné v oblasti CRIS – ľudí, organizačné jednotky, projekty, granty, ocenenia, patenty a ďalšie.

Blok venovaný platforme Invenio

<http://www.doria.fi/handle/10024/97600>

Novým prírastkom konferencie Open Repositories je blok týkajúci sa open source platformy Invenio postavenej na Pythone, ktorú vyvíja CERN (Invenio vo verzii 1.x v ČR používa napr. NUŠL). Prednášajúcimi boli priamo členovia jadra vývojového tímu Invenio z CERNU. Hlavnou hviezdou bola kompletne prepísaná verzia 2.0, ktorej vydanie sa v najbližšej dobe chystá. Táto nová platforma má vlastnosti porovnateľné s aktuálnym vývojom v DSpace, je zaujímavá spôsobom vývoja s automatizovanou kontrolou a testovaním zdrojových kódov; budovaním na zavedených štandardoch ako MARC; vyvíjaním modulárnych komponent riešiacich čiastkové úlohy, ktoré zverejňuje v rámci pythonovského ekosystému na nezávislé samostatné použitie; orientáciou na škálovateľnosť, pretože jednou z aplikácií systému je ukladanie veľkých objemov dát z fyzikálnych experimentov pri veľkých energiách; veľkou modularitou, kde väčšina komponentov umožňuje modifikácie na základe spätných volaní.

Týmto by som chcel poďakovať Asociácii knihojen vysokých škôl České republiky za finančnú podporu mojej účasti na tejto zahraničnej ceste.

Ing. Ivan Masár